

KAKO DO POSLA U IT SEKTORU?

Vodič kroz ne-tehnička zanimanja u IT industriji

PREDUZMI IDEJU

smisli. pokreni. ostvari.

UVODNO OBRAĆANJE	2
IKT TEHNOLOGIJE SU UŠLE U SVE PORE PRIVREDE	4
KLJUČNA NE-TEHNIČKA ZANIMANJA U IT INDUSTRIJI	5
Menadžer proizvoda (Product Manager)	7
Menadžer projekta (Project Manager)	9
Menadžer prodaje (Sales Manager)	11
Kreator sadržaja (Content Creator/Copywriter/ SEO)	13
Menadžer rasta (Growth manager)	15
Brend menadžer (Brand Manager)	16
Marketing menadžer (Marketing Manager)	18
Komjuniti Menadžer (Community Manager)	20
Grafički dizajner	22
Veb dizajner (Web Designer)	24
UI / UX Dizajner	25
Korisnička podrška (Customer support)	27
QA tester	29
Analitičar podataka (Data Analytics)	30
Pravnik	31
Menadžer za opšte poslove (Office manager)	33
Menadžer ljudskih resursa (HR Manager)	35
Finansijski menadžer	37
ZAKLJUČAK	39

Uvodno obraćanje

Nebojša Bjelotomić
direktor Inicijative "Digitalna Srbija"

Rast IT sektora i sve veća prisutnost digitalnih proizvoda u različitim sferama privrede imaju uticaj ne samo na IT tržište i stručnjake nego i na druge industrije i pojedince sa domenskim znanjima. Izvoz IT sektora brzo raste, a taj rast kao i druge prednosti, mogućnosti i perspektive koje su karakteristične za ovu oblast nisu i ne smeju biti rezervisane isključivo za programere i tech stručnjake. Kako bismo stigli do optimalne pozicije u kojoj domaća IT industrija uz pomoć svojih multidisciplinarnih timova postiže globalne uspehe i beleži još veći rast, a domaći stručnjaci iz oblasti prava, marketinga, biologije, poljoprivrede lako dolaze do posla i hvataju korak sa ubrzanim procesima digitalizacije, neophodno je da informacione tehnologije i tehnološke inovacije učinimo dostupnim za primenu i izučavanje i drugim sferama i stručnjacima.

Imajući ovo u vidu, odlučili smo da na jednom mestu kroz vodič „Kako do posla u IT sektoru?“ predstavimo karijerne mogućnosti i prilike u IT sektoru za sve one koji nemaju prethodno obrazovanje ili radno iskustvo u ovoj oblasti.

Zašto je razvoj karijere u IT-u dobra prilika za pojedince različitih profila iz različitih struka? Rad u najperspektivnijoj i najbrže rastućoj industriji će vas učiniti boljim u svom poslu, pomoći će vam da postanete osoba koja je kompetentnija, svestranija i bolje pripremljena za digitalnu budućnost koja dolazi. I ne samo to, učiniće da budete bolji u svakom smislu zato što će podsticati vaš lični rast i razvoj. Benefiti koje pruža rad u IT kompanijama uživaju svi zaposleni, ne samo IT stručnjaci.

Vaš razvoj je bitan za kompaniju u kojoj radite isto koliko i za vas same. Sve je veći broj različitih proizvoda koje IT kompanije razvijaju i sa njima konkurišu i na svetskom tržištu. Ni za jedan od ovih proizvoda nije dovoljna primena isključivo tehničkih znanja. Zbog toga je IT industrija sve više otvorena za profile iz ne-tehničkih zanimanja i pokazuje potrebu za širokom lepezom različitih znanja i veština - od prodaje, komunikacija i marketinga do analize podataka i upravljanja projektima i razvojem proizvoda.

Sa druge strane, to nam posredno ukazuje na činjenicu da razvijajući sopstvene proizvode, sve više timova i kompanija, pored programera ima potrebu za uključivanjem sve većeg broja netehničkih pozicija. Tako se u IT industriji povećava nivo raznovrsnosti i multidisciplinarnosti unutar kompanija i timova, a time se povećava potencijal za stvaranje inovacija i ostvarivanje uspešnih poslovnih poduhvata.

Verujemo da je kreiranje ovog Vodiča samo jedan od koraka napred među onima koje smo već napravili ali i deo napora koje ćemo tek uložiti ka stvaranju klime u domaćem ekosistemu koja podstiče veću zapošljivost stručnjaka iz različitih oblasti ali i multidisciplinarnost u kompanijama kao uslov za postizanje još boljih rezultata i globalnih uspeha.

(R)evolucija u IT zapošljavanju

Stefan Salom,
direktor razvoja
Infostud grupe

Već puno godina programeri u Srbiji kao da žive u posebnom zlatnom mehuru koji ih platom i uslovima rada izdvaja od ostatka našeg društva. Dobra vest je da sa rašču zrelosti baš naše IT industrije snažno raste i broj ne-IT radnih mesta baš u toj industriji kao i njihov značaj.

roz Infostudov sajt www.helloworld.rs imamo priliku da posmatramo evoluciju naše industrije, i evoluciju našeg tržišta. I to kroz dve ključne dimenzije - jedna je broj oglasa za posao na našem sajtu za koji se uvek trudimo da bude najkompletnije mesto sa IT i tech oglasima u Srbiji. Tu vidimo sve veći broj oglasa za produkt i projekt menadžere, kreatore sadržaja, UI i UX dizajnere, QA testere.

Druga dimenzija je odnos poslodavaca prema svojim zaposlenima. Preko servisa IT insajder omogućavamo ljudima da ostave utisak o kompaniji u kojoj su radili ili u kojoj su imali intervju. Na taj način, nadamo se, dajemo priliku dobrim praksama da se prošire unutar našeg ekosistema i da time povećamo zrelost i uspešnost naših kompanija. A sa rastom te zrelosti, vreme je već pokazalo, širi se i diverzitet karijernih prilika. Na primer, zbog rasta potreba za stručnim kadrovima, raste i spremnost kompanija da prihvate novozaposlene koji su prošli razne programe dodatnih obuka, prekvalifikacija u IT sektor i slično.

Druga, važnija, posledica rasta kompanija i vrednosti koji oni donose na svetskom i domaćem tržištu jeste potreba za sve ozbiljnijim produkt specijalistima koji preuzimaju važne uloge u kompanijama, ekspertima digitalnog marketinga (koji mogu promovisati proizvode same kompanije ili, pak, pomagati njenim klijentima da budu vidljiviji), stručnjacima za dizajn, vođenje projekata...

Nadam se da će ovaj vodič pokazati ljudima u Srbiji da prednosti digitalnog doba u kom živimo nisu rezervisane samo za programere, nego i za mnoga druga zanimanja. I da mnogim pojedincima mogu pružiti dobar kvalitet života bez toga da nužno moraju menjati svoja zanimanja i interesovanja u smeru raznih programskih jezika i tehnologija.

**IKT tehnologije
su ušle u
sve pore
privrede**

Pogledajmo na koje je sve načine tehnologija uticala i promenila najrazličitije sfere svakodnevnog života, počevši od načina na koji međusobno komuniciramo, organizujemo dan i planiramo poslovne i dnevne obaveze, kupujemo, igramo se, naručujemo hranu pa sve do toga kako plaćamo raznorazne usluge. Tehnologija odavno više nije važna samo za rad u visoko tehnološkim kompanijama, već je sveprisutna i unapređuje svaku industriju i skoro sve aspekte naših života. Osim što je opšte prisutna u našem svakodnevnom životu, brojni filmovi i serije o ranim danima društvenih mreža ili velikih IT kompanija učinile su startup kulturu veoma uzbudljivom, a mogućnost učestvovanja u osnivanju startapa ili građenju karijere u njima više nego primamljivom. Već nekoliko godina unazad sve više se priča o visokim platama u IT sektoru, izazovnom poslu, mogućnosti brzog napredovanja, a sve to praćeno dobrom atmosferom na poslu i ležernim kodeksom oblačenja. Ovo je samo delić razloga zašto je sve više ljudi zainteresovano za karijeru u IT sektoru.

Ali i pored svega toga, za mnoge ljude koji nemaju obrazovanje u oblasti tehnike ili matematike, i nisu do sada radili u IT sektoru, ovaj svet može izgledati teško dostižan, i pomalo mističan. Zbog toga dosta ljudi zazire od ideje da se prijavi zaposao u nekoj IT kompaniji ili startapu, duboko uvereni da bez diplome programera dobijanje posla u IT sektoru jednostavno nije moguće. Namera ovog vodiča kroz ne-tehnička zanimanja u IT industriji je da vam pokaže da ukoliko prevaziđete ove predrasude, bez obzira na posao kojim se trenutno bavite, nalaženje posla u IT svetu može biti na dohvat ruke.

Kada govorimo o poslovima koje je moguće raditi u kompanijama koje su deo IT sektora, uprkos pomenutim predrasudama, zaista nije potrebno da svi koji žele da pronađu posao u nekoj od njih ili razmišljaju o osnivanju sopstvenog startapa, znaju da pišu sofisticirane kodove i barataju složenim programskim jezicima. Upravo suprotno, i ljudi koji nemaju tehničko obrazovanje ili prethodno iskustvo u ovoj oblasti mogu naći posao oko ili direktno u IT industriji. Suštinski, pitanje ulaska u IT sektor je zapravo pitanje sagledavanja skupa veština i znanja koje već posedujete. Smatramo da vam ovaj vodič može pomoći da sagledate karijerne prilike koje postoje u najperspektivnijoj industriji, koja vam je do sada bila nepoznata ili zastrašujuća. Svrha ovog vodiča je pre svega da vam pokaže da znanja i veštine koje imate, iako možda ne dolaze iz tehničkih oblasti, itekako mogu naći svoju primenu u IT sektoru. Predstavićemo vam nekoliko uvek traženih ne-tehničkih pozicija i, nadamo se, pružiti dovoljno informacija da se usmerite u pravcu koji će vas dovesti do željnih rezultata.

Natprosečne plate, nove prilike za razvoj, rad sa globalnim partnerima, privatno zdravstveno osiguranje, kraft pivo, ležerni kodeks oblačenja, i brojne druge pogodnosti, čine samo neke od razloga zašto karijera u ovom sektoru izgleda tako privlačna. Za one koji posmatraju spolja, svet tehnologije može izgledati nerazumljivo i nepristupačno: ali ako želite da budete deo fleksibilnog i uspešnog tima u kome se puno uči, ima puno pozitivne energije, kreativnosti, optimizma, dajemo vam uvid u jedan deo ne-tehničkih karijernih prilika a u IT industriji.

Ključna ne-tehnička zanimanja u IT industriji

Skoro svako može pronaći svoje mesto u IT industriji, jer svaka nova veština, znanje i iskustvo donose vrednost i novu perspektivu IT kompanijama i startapima. Na taj način multidisciplinarnost i raznovrsnost znanja, iskustava i pristupa, pomažu podsticanju i razvijanju inovacija. Uspešnim IT timovima je potrebno mnogo više od samo tehničkih znanja za razvoj inovacija, koje su jedan od ključnih preduslova za njihov uspeh na globalnom tržištu. Zbog izuzetno dinamične prirode globalnog tržišta, upravo su IT kompanije one koje najviše razmišljaju o konstantnom unapređivanju proizvoda i procesa, držanju koraka sa svetom, tržištem, tehnologijama i konkurenijom. Zato se u IT sektoru podrazumeva da su raznolike veština od suštinskog značaja za uspeh kompanija. Iako vam možda na prvi pogled deluje da tu nema mesta za vas, ako malo pažljivije pogledate i istražite videćete da verovatno imate veštine koje su vredne tehnološkim kompanijama. Od kreativnih do finansijskih, mnoge ne-tehničke pozicije su veoma tražene, i što je najvažnije, ove pozicije su dostupne onima koji traže ili menjaju karijeru, a imaju malo ili nimalo prethodnog iskustva u IT sektoru.

Odakle da počnemo? Za mnoge ljude koji dolaze iz ne-tehničkih oblasti, ključ za dobijanje posla iz snova u sjajnoj IT kompaniji ili startapu je učenje da prepoznaju priliku i razumeju mogućnosti koje rad u IT kompaniji pruža. Postoji mnoštvo ne-tehničkih pozicija koje ne mali broj puta ostaju nezapažene, a možda su baš one prilika koja će vam otvoriti vrata IT industrije. Predlažemo da pažljivo pročitate naš pregled nekih od najpopularnijih ne-tehničkih pozicija koje se mogu naći u IT kompanijama.

Menadžer proizvoda Product Manager

Menadžeri proizvoda su zaduženi za upravljanje svim aktivnostima vezanim za neki proizvod. To se odnosi na osmišljavanje, kreiranje i lansiranje proizvoda i njegovih funkcionalnosti, a koje će doneti vrednost korisnicima, a za kompaniju će biti finansijski isplativi.

Opis posla:

- Istraživanje stvarnih potreba korisnika, smišljanje novih funkcionalnosti i osmišljavanje dobrog UX (User Experience, odnosno korisnički doživljaj);
- Vođenje projekata i koordinisanje projektnih timova koje čine: programeri, prodaja, dizajneri, marketing;
- Praćenje inovacija na tržištu (konkurencija, relevantna tržišta i sl.);
- Traženje inspiracije za nove načine da se korisničke potrebe zadovolje.

Potrebne veštine i znanja:

- Komunikacione veštine (vođenja sastanaka, pravljenje jasnih i preglednih izveštaja, razgovori sa klijentima/korisnicima proizvoda);
- Analitičke sposobnosti (definisanje metrika, izvođenje zaključaka i donošenje odluka na osnovu dobijenih podataka);
- Sklonost ka istraživanju, interesovanje za to kako proizvodi funkcionišu u pozadini;
- Liderske osobine i veštine;
- Razumevanje i definisanje problema korisnika;
- Razumevanje poslovne strategije kompanije;
- Poznavanje metodologije razvoja proizvoda.

Goran Medakov
Product Owner, Vega IT

Mogu slobodno da kažem da je uloga Product Ownera pronašla mene. Kada sam kao klinac upisao Ekonomski fakultet nisam mogao ni da slutim da ću se baviti ovim zanimanjem. Nisam znao ni da postoji. Jedinu želju koju sam tada imao je da radim kreativan i dinamičan posao. Pozicija Product Ownera je upravo takva. Da biste bili dobar Product Owner morate pre svega da budete radoznali, da istražujete industriju za čije tržište razvijate neki proizvod, da razumete želje i potrebe klijenata, da pratite promene koje su uslovljene raznim faktorima i da se upoznajete sa specifičnim poslovnim procesima. Biti zaposlen u IT industriji je sjajno, bez obzira na kojoj poziciji se nalazite, bila ona tehničke ili druge prirode. Iako je, moram priznati, u početku bilo veoma stresno. Na prvom sastanku sa programerima sam imao utisak da ih ništa ne razumem, ali vremenom počnete da govorite istim jezikom. Međusobna razmena znanja i iskustva je neprocenjiva.

Menadžer projekta

Project Manager

Menadžeri projekta su osobe zadužene za sve aktivnosti u toku izrade i realizacije projekta preduzeća. Oni planiraju projekat, određuju rokove, delegiraju aktivnosti i kontrolišu rad članova projektnog tima.

Opis posla:

- Sastavljanje plana izrade projekta;
- Raspoređivanje zaduženja;
- Koordinacija izvršenja zadataka;
- Kontrola rezultata rada i izvršavanja projekta;
- Ispravljanje nepravilnosti u toku izvršenja projekta;
- Planiranje budžeta projekta.

Potrebne veštine i znanja:

- Visok nivo samoinicijative;
- Veština organizovanja ljudi i posla;
- Dobra organizacija vremena i koordinacija više različitih obaveza paralelno;
- Dobro razvijen logički sled razmišljanja i sposobnost izdvajanja ključnih informacija od sporednih, raščlanjivanje procesa na delove, analiziranje i kreiranje zaključaka;
- Sistematičnost u radu;
- Snažna usmerenost na rezultate;
- Istraživački duh i kreativnost;
- Sposobnost jasne pisane i usmene komunikacije.

**Nevena
Nikolić**

Partner & Project
Director, Vega IT

Rad netehničkih lica u IT industriji je izazovan, jer nam se perspektive često razlikuju. Međutim, svaki glas se jednako broji, bez obzira na godina iskustva. Neretko se desi da kolege bez iskustva imaju podjednako dobre ideje i prošire vidike ostalim članovima tima. Na početku karijere sam dosta strepela od neuspeha, međutim iz ove perspektive - ohrabrila bih sve početnike da ne dozovole da ih početni neuspeh pokoleba jer teško je podneti neuspeh, ali je još teže nikada ne pokušati da ostvariš uspeh.

**Miloš
Milosavljević**

Technical Producer,
3Lateral

Prva ideja o studiranju mi je bila gluma, kako sam shvatio da to nije karijera koju želim za sebe upisao sam fakultet koji bi me uputio više u rad sa ljudima i organizaciju. Od odeljenja ljudskih resursa preko prodaje pronašao sam da najviše uživam u organizaciji projekta i podršci ljudima da stignu do cilja. Na poziciji tehničkog producenta u 3Lateral i Epic Games, saradujem blisko sa preko 20 ljudi kako bismo uspehli da svi zajedno, umetnici, inženjeri i menadžeri stignemo do cilja na najbolji mogući način. Svaki dan je drugačiji, i to ovaj posao čini zanimljivim ali ponekad i izazovnim. Ono u šta sam siguran je da vredi svakog truda i ostavlja ljudima prostora da se razviju u poslovnom i privatnom smislu.

**Ana
Stevanović**

SMB Solution
Assessment Lead,
Microsoft Srbija

Kao diplomirani filolog, nikada nisam ni pomišljala da ću raditi u IT industriji, i to za tehnološkog giganta. Kada sam se jednom oslobodila ličnih uverenja da mi je izbor posla nakon italijanistike veoma ograničen, kockice su same počele da se slažu. Počela sam da se prijavljujem za business development pozicije, i vremenom, jedna za drugom dovele su me i do ponude u Microsoftu. Čast mi je što danas radim u kompaniji koja vrednuje moje lične principe: upornost, rad na sebi, growth-mindset. Nije fraza, zaista je sve moguće.

Menadžer prodaje Sales Manager

Menadžeri prodaje rukovode poslovanjem prodaje proizvoda i usluga, kako u zemlji tako i u inostranstvu. Oni prodaju proizvode i usluge na osnovu godišnjeg plana prodaje. Vode računa o tome da cena proizvoda ili usluge bude primerena tržišnom nadmetanju. Organizuju poslovnu prezentaciju proizvoda. Nastoje uveriti kupce u proizvodne i poslovne sposobnosti svog tima/kompanije. Ukoliko privuku kupca, razmatraju s njim tehničke, poslovne i prometne uslove kupovine. Kada postignu sporazum, definišu količinu proizvoda, rokove isporuke i način plaćanja te sklapaju ugovor.

Opis posla:

- Planiranje promotivnih aktivnosti;
- Održavanje kontakta sa poslovnim partnerima;
- Prezentacija tehničkih i tehnoloških osobina proizvoda;
- Kontaktiranje potencijalnih korisnika proizvoda i usluga;
- Kreiranje strategije prodaje i izlaza na druga tržišta;
- Kreiranje politike cena;
- Procena potražnje, odnosno plasman proizvoda;
- Praćenje kretanja na domaćem i inostranom tržištu, uključivanje u razvoj proizvoda kako bi se on što više približio zahtevima kupaca.

Potrebne veštine i znanja:

- Samostalnost i inicijativa;
- Poznavanje statistike i interpretacija tržišnih istraživanja;
- Kreativnost;
- Pregovaračke veštine;
- Komunikativnost;
- Analitičnost.

**Adam
Kovač**
Solutions
Specialist,
3Lateral

Pre desetak godina sam preskočio programerske fakultete i smerove jer sam više želeo da "radim s ljudima". U međuvremenu mi je karijera evoluirala od finansija, konsultantskog i menadžerskog posla do "prodaje u IT-u". Rekao bih da je ovakav put više bio proizvod spontanog istraživanja interesovanja nego jurenje konkretnog cilja, verovatno sam zato i izuzetno uživao u procesu. Danas, kao deo 3Lateral-a i Epic Games, provodim dane u kolaboraciji sa kreatorima, istraživačima i edukatorima koji koriste digitalne ljude u svojim 3D iskustvima. Umesto [programerskog] koda proizvod su mi reči, mejlovi, prezentacije i više od 50% nedelje provodim u sastancima sa novim idejama, organizaciji trenutnih projekata i upoznavanju inspirativnih ljudi. Lep mi je osećaj kad napravimo razliku novim partnerstvom ili dodamo vrednost kroz olakšavanje procesa tehnologijom.

**Goran
Popović**
Client Technology
Lead Unicorns/
Scale Ups,
Microsoft Srbija

Krajem 2021. godine odlučio sam da višegodišnje iskustvo u Microsoftu nastavim na poziciji Client Technology Lead za Unicorn klijente. U mom slučaju nije bilo dileme oko prelaska na novu poziciju, jer je u jednom kombinovala moju strast prema startupima i tehnologiju. Kao Client Technology Lead za Unicorn klijente mogu da uživam u radu sa interestantim kompanijama i da svakodnevno učim u izazovnom i dinamičnom okruženju koje je karakteristično za ovakav tip kompanija.

**Jovan
Mandić**
koordinator
sektora
prodaje
4zida.rs

Za vreme i nakon završenog Ekonomskog fakulteta u Subotici dugo sam se bavio turizmom i organizovao putovanja, pa sam bio jako blizu odluke da otvorim turističku agenciju. Put me vodi na drugu stranu i nakon iskustva u Erste banci i Wurth-u počinjem da radim u Infostudu, u prodaji na sajtu kursevi.com. Nakon nekoliko meseci Infostud odlučuje da izađe iz [Kursevi.com](https://www.kursevi.com) i dogovaramo se da biznis rentiramo od Infostuda. Naredne tri godine do konačne prodaje sajta uspešno vodim ovaj biznis uporedo sa radom u Infostudu. Zato ne bih povlačio posebnu paralelu u prodaji u okviru IT i kompanije koja to nije. Postoje određene specifičnosti, ali suštinski prodaja je prodaja. Razlika je samo u proizvodu.

Kreator sadržaja

Content Creator/ Copywriter/ SEO

Specijalista za digitalni marketing (Digital Marketing Specialist, često nazivan i Content Creator/ Copywriter/ SEO Specialist) je marketing stručnjak koji je odgovoran za postavljanje, sprovođenje i praćenje kampanja u skladu sa usvojenom strategijom. On kreira vizuelni i tekstualni sadržaj, održava i upravlja komunikacijom na digitalnim kanalima (društvenim mrežama, sajtovima) i koristi web analitiku za merenje saobraćaja, konverzija i uspeha različitih kanala u poređenju sa drugima. SEO stručnjak (Search Engine Optimization) bavi se optimizacijom sadržaja kako bi se organski što bolje plasirao na Google pretrazi. Pored neophodnih znanja u oblasti optimizacije za internet pretraživače, copywritinga, content writinga i uopšte marketing sadržaja, izučavaju se veb dizajn, dizajniranje igara, digitalni video, digitalni audio i animacija.

Opis posla:

- Kreiranje i upravljanje marketinškim kampanjama na digitalnim kanalima;
- Osmišljavanje kreativnog sadržaja (vizuelnog i pisanog) u skladu sa postavljenom strategijom;
- Vođenje SEO strategije za što bolje pozicioniranje na internet pretraživačima;
- Praćenje domaćih i svetskih trendova;
- Praćenje potreba tržišta;
- Stalno informisanje;
- Stalno usavršavanje.

Potrebne veštine i znanja:

- Kreativnost;
- Dobre veštine pisanja i komunikacijske veštine;
- Poznavanje osnova digitalnog marketinga i sposobnost korišćenja alata za promociju web stranice;
- Preciznost u radu;
- Sklonost ka umetnosti i dobrom crtanju;
- Komunikativnost;
- Dosetljivost.

**Katarina Nina
Antanasković**
Content Marketing
Manager, Centili

Ako ste pisac na engleskom, svi putevi vode u IT jer prosto je tu najveća ponuda poslova. Za mene je posao u IT firmi na netehničkoj poziciji dosta dinamičan jer se uvek uče nove stvari. Moja rola podrazumeva i razumevanje problema i rešenja nevezano za tehnički aspekt – što je nešto o čemu ljudi koji rade tehnički deo posla često ne razmišljaju. Kao content marketing manager u fintech-u, i dalje mnogo učim, kupim usput znanja o materiji od kolega koje imaju tehničko znanje, i neprestano usavršavam zanat pokušavajući da stvorim most između onoga što firma proizvodi i klijenata kojima je potrebno rešenje problema.

Menadžer rasta

Growth manager

Menadžer rasta često spaja veštine marketinškog odeljenja i istraživanja i razvoja i olakšava protok informacija između ovih timova. Menadžer rasta je odgovoran za praćenje rasta kupaca, akvizicije i aktivacije. Štaviše, menadžer rasta će često igrati ulogu u zadržavanju kupaca i povećanju prodaje (proces prodaje postojećim kupcima dodatnih proizvoda ili usluga). Menadžer rasta će raditi sa timom za razvoj proizvoda na mogućim poboljšanjima, dok će takođe raditi sa marketinškim timom kako bi se uverio da je javnost upoznata sa napretkom.

Opis posla:

- Pozicioniranje na tržištu, određivanje cena i postavljanje prodajnog levka;
- Identifikovanje potencijala za rast;
- Identifikovanje strategija za rast;
- Kreiranje strategije rasta i načina implementacije.

Potrebne veštine i znanja:

- Strateško planiranje;
- Visok nivo samoinicijative;
- Veština organizovanja ljudi i posla;
- Sistematičnost u radu;
- Snažna usmerenost na rezultate;
- Sposobnost jasne pisane i usmene komunikacije;
- Poznavanje finansija.

Brend Menadžer

Brand Manager

Brend menadžer se bavi kreiranjem periodičnih planova i marketinških strategija vezanih za brendiranje određenih proizvoda ili usluga. Brend menadžeri delimično nose odgovornost za budžet, odnosno, planiranje, formiranje i praćenje budžeta za aktivnosti brendiranja, a odgovorni su i za dalji razvoj i jačanje strategije brenda. Za ovo zanimanje su ključna znanja u oblasti ATL (above-the-line) i BTL (below-the-line) aktivnosti.

Opis posla:

- Raspoređivanje budžeta na medije kod kojih će se davati reklama
- Koordinacija i komunikacija sa marketinškim agencijama i medijskim kućama, organizovanje i praćenje medijskih kampanja
- Praćenje efekata marketinških kampanja
- Strategija, planiranje i izvršavanje raznih promotivnih aktivnosti
- Istraživanje tržišta na kojem je brend zastupljen
- Analiza, građenje i pozicioniranje brendova
- Osmišljavanje, priprema i izrada reklamnog materijala (u saradnji sa ostatkom tima i sa partnerima)

Potrebne veštine i znanja:

- Organizacione sposobnosti i veštine
- Logički i inovativan način razmišljanja
- Spremnost na timski rad
- Analitičke veštine
- Praktično iskustvo

Brand Menadžer

Brand Manager

Sara Milošević

Social Media Specialist,
Nordeus

Završila sam osnovne studije menadžmenta, a potom i master studije marketing inženjeringa i komunikacija na Fakultetu organizacionih nauka. Tokom studiranja sam bila član studentskih organizacija gde sam se upoznala sa različitim oblastima marketinga, a volontiranje na marketinškim konferencijama mi je često bio deo vannastavnih aktivnosti. Po završetku studija, ubrzo sam se zaposlila u Philip Morris International u timu za digitalni marketing. Danas sam deo tima u Nordeusu koji se bavi Nordeus brendom i eksternim komunikacijama na poziciji Social Media Specialist-a. U slobodno vreme delim znanje na TikTok-u u oblasti marketinga i građenja brenda. Ukoliko želite da gradite karijeru u ovoj oblasti, moj savet jeste da vaše omiljene brandove i njihove kampanje gledate kroz drugačiju perspektivu - probajte da analizirate zašto nešto rade i iznenadićete se kada dođete do odgovora.

Marketing menadžer

Marketing Manager

Marketing menadžer je osoba koja obavlja široki spektar aktivnosti kako bi proizvod ili usluga imala dobar odjek u svesti potrošača, a za krajnji cilj ima porast prodaje i dobar imidž proizvoda ili usluge. On planira, usmerava i koordinira marketing (cenu, distribuciju i promociju) proizvoda ili usluge. Marketing menadžeri mogu biti specijalizovani za razne oblasti: u farmaciji, medicini, građevini, tehnologiji, turizmu, pa je vrlo bitno dobro poznavanje proizvoda i/ili usluga kompanije za koju radi.

Opis posla:

- Utvrđivanje marketinške strategije i ciljeva;
- Sprovođenje marketinških planova, kampanja i programa
- Istraživanje, analiziranje i nadgledanje finansijskih, tehnoloških i demografskih faktora koji utiču na tržišne uslove
- Planiranje i nadgledanje oglašavanja i promocija
- Komunikacija sa spoljnim saradnicima (PR agencijama, autorima i umetnicima)
- Davanje preporuka u vezi sa strategijom formiranja cena;
- Sprovođenje efektivne kontrole marketinških rezultata;
- Praćenje reakcije tržišta na propagandne programe i branding proizvoda;
- Priprema i podnošenje izveštaja o marketinškim aktivnostima.

Potrebne veštine i znanja:

- Iskustvo u oblasti marketinga;
- Analitičke sposobnosti;
- Kreativan pristup radu;
- Sposobnost sagledavanja potreba iz ugla korisnika/kupaca;
- Sposobnost razumevanja brojeva, grafikona i statističkih podataka;
- Sposobnost samostalnog donošenja odluka;
- Organizovanost i snalažljivost;
- Spremnost na stalno usavršavanje;
- Sposobnost da se vešto koristi rečima i da se definiše snažna i upečatljiva poruka.

**Tijana
Popov**

Lead Marketing
Manager, Vega IT

Karijeru sam započela u Srbiji, zatim se selim u inostranstvo, a nakon nekoliko godina odlučila sam da se vratim u našu zemlju i tu nastavim svoj karijerni put. Prvi koraci u IT industriji su mi bili vezani za "startup" i prodaju, gde sam imala priliku i da radim direktno sa tehničkim ljudima, što je doprinelo tome da bolje razumem njihov inženjerski način razmišljanja i stil komunikacije. Vrlo brzo shvatam da sam se pronašla u ovom dinamičnom svetu gde retko koji dan liči na prethodni. Konstantno učenje, proaktivnost, inovativnost i rad sa talentovanim ljudima je ono što za mene oslikava IT industriju. Razvijanje neinženjerskog kadra je veoma važno, jer iako često mi sami nismo u centru pažnje, naš rad i doprinos organizaciji sigurno jeste. Srećna sam što imam priliku da radim u kompaniji koja to prepoznaje.

**Jelena
Brkić**

PR & Marketing
Manager, 3Lateral

Tokom srednje škole i studija maštala sam o radu u banci, smatrajući da je to najlepší posao na svetu za ženu, a IT firme – pa one zapošljavaju samo muškarce - programere i nama ekonomistima, pogotovo ženama, je to nedostižno, zar ne? Četiri godine od početka moje radne karijere, koja je uključivala i rad u dugo maštanoj banci, kao i menadžerskom rolom u kompaniji sa fizičkom proizvodnjom, aplicirala sam za poziciju Studio Menadžera i od preko 200 kandidata izabrana da vodim ovaj departman, a dve godine nakon toga, preuzela sam planiranje i koordiniranje svih marketing i PR aktivnosti u kompaniji. Pogrešna predrasuda sa kojom sam krenula u ovu avanturu je bila ta što sam mislila da moram unapred da znam sve o tech i gaming industriji, zbog čega sam umalo odustala od apliciranja, a znala sam šta sve neko poput mene može da ponudi jednoj IT kompaniji. Takođe, rad u ovoj industriji, naučio me je da je radno okruženje podjednako bitno za maštanje kao i radno mesto, jer je posao samo jedna karika zadovoljnog radnika. Ekonomistima, ženama, je ipak IT dostižan, zar ne? :)

Komjuniti Menadžer

Community Manager

Komjuniti menadžer je osoba koja je fokusirana na izgradnju zajednice oko kompanije ili nekog od njenih proizvoda. U tom smislu on se najviše bavi komunikacijom sa korisnicima i osmišljavanjem načina da se korisnici dodatno angažuju ili vežu uz brend. Komjuniti menadžer takođe može praviti strategiju onlajn nastupa nekog brenda, sprovoditi je i analizirati, sam ili u većim kompanijama uz pomoć Menadžera društvenih mreža, osobe koja se operativno bavi kampanjama na društvenim mrežama fokusiranim na prodaju ili druge tipove konverzije. Dosta ljudi već radi na izgradnji neke vrste zajednice bez svesti o postojanju karijerne prilike za Komjuniti menadžera u IT sektoru. Možda radite u tradicionalnoj kompaniji i tu se bavite odnosima sa korisnicima, ili među zaposlenima, možda to radite u porodičnom biznisu ili među prijateljima, familijom, ali toga niste ni svesni na ovaj način. Komjuniti menadžer na prvom mestu saraduje sa članovima

tima koji su zaduženi za organizaciju, medije i komunikacije kao što su: copywriter, menadžer društvenih mreža ili event menadžer.

Opis posla:

- Osmišljavanje i moderiranje komunikacije između članova zajednice;
- Razvoj i praćenje strategije razvoja društvenih mreža;
- Kvalitativna komunikacija sa korisnicima i osmišljavanje načina da se dodatno angažuju ili vežu za brend;
- Praćenje ponašanje i navika korisnika, pri čemu bitnu ulogu ima metrika društvenih mreža;
- Organizovanje ili podrška organizovanju događaja.

Potrebne veštine i znanja:

- Korišćenje programa za Google analitiku;
- Posedovanje veština iz oblasti montaže i uređivanja fotografija;
- Poznavanje aktuelnosti i trendova na tržištu;
- Kreativno pisanje;
- Organizovanost i snalažljivost.

Milica Kostić

Community
Relations
Manager,
Majkrosoft
razvojni
centar Srbija

Pre dolaska u Majkrosoft razvojni centar, 7 godina sam radila u neprofitnom sektoru, tako da je za mene ovo bila velika promena – prvi put sam se našla u korporaciji i IT industriji. Obzirom da moja pozicija podrazumeva kako rad sa zaposlenima, tako i sa spoljnim partnerima, veoma brzo sam uplivala u IT svet i stekla značajne kontakte. Ono što karakteriše Majkrosoft, a i IT zajednicu u Srbiji je otvorenost. Čak i bez prethodnog iskustva u ovom sektoru, lako možete da pronađete divne ljude koji su spremni da razgovaraju sa vama i pomognu vam da se što brže priviknete na novu sredinu. Iako sam na poziciji koja nije inženjerska, moj svakodnevni posao podrazumeva rad sa inženjerima i konstantno učenje i napredovanje, što je za mene glavna karakteristika rada u IT sektoru – prilika da stalno unapređujete sebe.

Đurđa Đuričić

Community
Manager,
Nordeus

Nakon završenih studija španskog jezika na Filološkom fakultetu, radila sam na poziciji Customer Support-a u e-commerce industriji. Tehnologija, igre, kao i povezivanje sa ljudima putem igara je i tada bila veliki deo mog života, tako da je pozicija Recruiting koordinatora u Nordeusu bila logičan ali i uzbudljiv sledeći korak u mojoj karijeri. Upoznala sam se bolje sa gejming industrijom kroz aktivnosti poput testiranja igara, gejming konferencija, i rada sa različitim timovima unutar kompanije. Tada je postalo jasno da je pozicija Community Manager-a u skladu sa mojim interesovanjima i veštinama. Danas radim direktno na igri Top Eleven i dnevno komuniciram sa hiljadama, ako ne i milionima korisnika širom sveta, i zajedno sa timom kreiram bolje korisničko iskustvo i zajednicu. Iako prelazak na potpuno drugu poziciju i u novu industriju ponekad može biti zastrašujuć, to je, ipak, sjajan način da otključate prilike za rast, da se dalje razvijate ali i da upoznate sebe bolje.

Slavica Pepić

Community
Manager,
Symphony

Sa FONa sam vrlo brzo usla u svet organizacije događaja za inostrane kompanije i korporacije. Zamišljala sam da će moj put ići u smeru nadogradnje PR veština i produblivanja znanja iz oblasti marketinga. Iako sam kao Event Manager radila i za IT kompanije u okviru marketing sektora, nisam se nadala da ću IT doživeti kroz totalno drugačiju prizmu. U Symphony-ju sam se kao Community Manager okrenula više zaposlenima i poboljšanju kvaliteta njihovog iskustva kao alata za bolji employer branding. Tako se i rodila ljubav prema ovoj ulozi, jer objedinjuje znanja iz PRa, HRa i marketinga. Razumevanje potreba zaposlenih i građenje kvalitetne zajednice sa posebnom kulturom je otvorilo novu perspektivu o potencijalu moje karijere i otvorilo mogućnost za kreativnost i razvijanje na više nivoa odjednom.

Grafički dizajner

Graphic Designer

Grafički dizajneri, kao stvaraoci grafičkih proizvoda i komunikacija se osposobljavaju za kreativni stvaralački rad. Oni kreiraju postere, web stranice, logotipe, brošure, časopise i mnoge druge materijale namenjene za vizuelno komuniciranje ideja i informacija. Grafički dizajner svakodnevno primenjuje pravila i smernice za vizuelno predavljanje brenda ili proizvoda i kreira veoma široku lepezu vizuelnih proizvoda, u skladu sa potrebama komunikacija, biznisa, prodaje, i drugih delova tima.

Opis posla:

- Praćenje svetskih i domaćih trendova i modernih dostignuća dizajna;
- Kreiranje kako online vizuala, tako i priprema za štampu fizičkih predmeta;
- Kreiranje širokog spektra grafike i vizuelnih rešenja za ilustracije proizvoda, logotipa kompanija i web stranica, uključujući banere, novinske oglase itd;
- Priprema za štampu publikacija, knjiga, brošura, letaka i sl;
- Dizajn i vizuelno oblikovanje prezentacija za klijente ili investitore;
- Poznavanje softvera kao što su Photoshop, InDesign ili Illustrator.

Potrebne veštine i znanja:

- Kreativnost i samostalnost;
- Dobra komunikacija i razumevanje sa članovima tima;
- Smisao za estetiku, harmoniju i dobru kompoziciju;
- Postojan smisao za tehničke probleme i prostorne odnose;
- Preciznost u radu;
- Sklonost ka umetnosti i crtanju;
- Poznavanje računarskih programa u oblasti dizajna.

Grafički dizajner

Graphic Designer

Dušan Dačić
UX/UI Designer,
Symphony

Dok sam studirao arhitekturu počeo sam da radim kao grafički dizajner frilenser. U to vreme nisam znao da će moja karijera krenuti u tom pravcu, da će to postati moj profesionalni put. Iskreno, godinama nisam bio siguran šta želim da radim u životu. Prešao sam od put arhitekture do grafičkog dizajna, prodaje i marketinga, i na kraju sam otkrio UX dizajn. Takođe sam otkrio da je promena karijere **ODLIČNA** stvar. Nastavak moje karijere u ulozi UX dizajnera bio je logičan i funkcionalan način da povežem svoju strast za dizajnom sa najsavremenijim tehnologijama :) Sva moja prethodna iskustva iz različitih industrija i poslova pomoglo mi je da budem bolji u tome, jer je za UX ključno raditi sa ljudima na intuitivan način, a široka perspektiva je veliki plus.

Veb dizajner

Web Designer

Veb dizajner – je osoba zadužena za dizajn i razvoj internet sajtova. Veb dizajneri su osobe sa stručno-opštim znanjem internet operacija, koje koriste prilikom dizajniranja internet sajtova. Veb dizajneri rade na kreiranju različitih vizuelnih rešenja (baneri, landing strane, obrada fotografija), kao i na produkciji video materijala (tutorijali, reklame, vesti, grafičke animacije). Kao i grafički dizajneri, najčešće su podrška ostalim delovima tima, a posebno marketinškim aktivnostima kompanije.

Opis posla:

- Uređivanje izgleda web sajta;
- Raspored sadržaja sajta;
- Funkcionisanje sajta u interakciji sa korisnicima;
- Dizajniranje sajta;
- Dizajn vizualnih rešenja i strukture web sajtova, kao i drugih tipova prezentacija;
- Konceptualizacija vizuelnih prikaza - kreiranje mockup-ova, na osnovu zahteva klijenata;
- Osmišljavanje i kreiranje dizajna za različite medije.

Potrebne veštine i znanja:

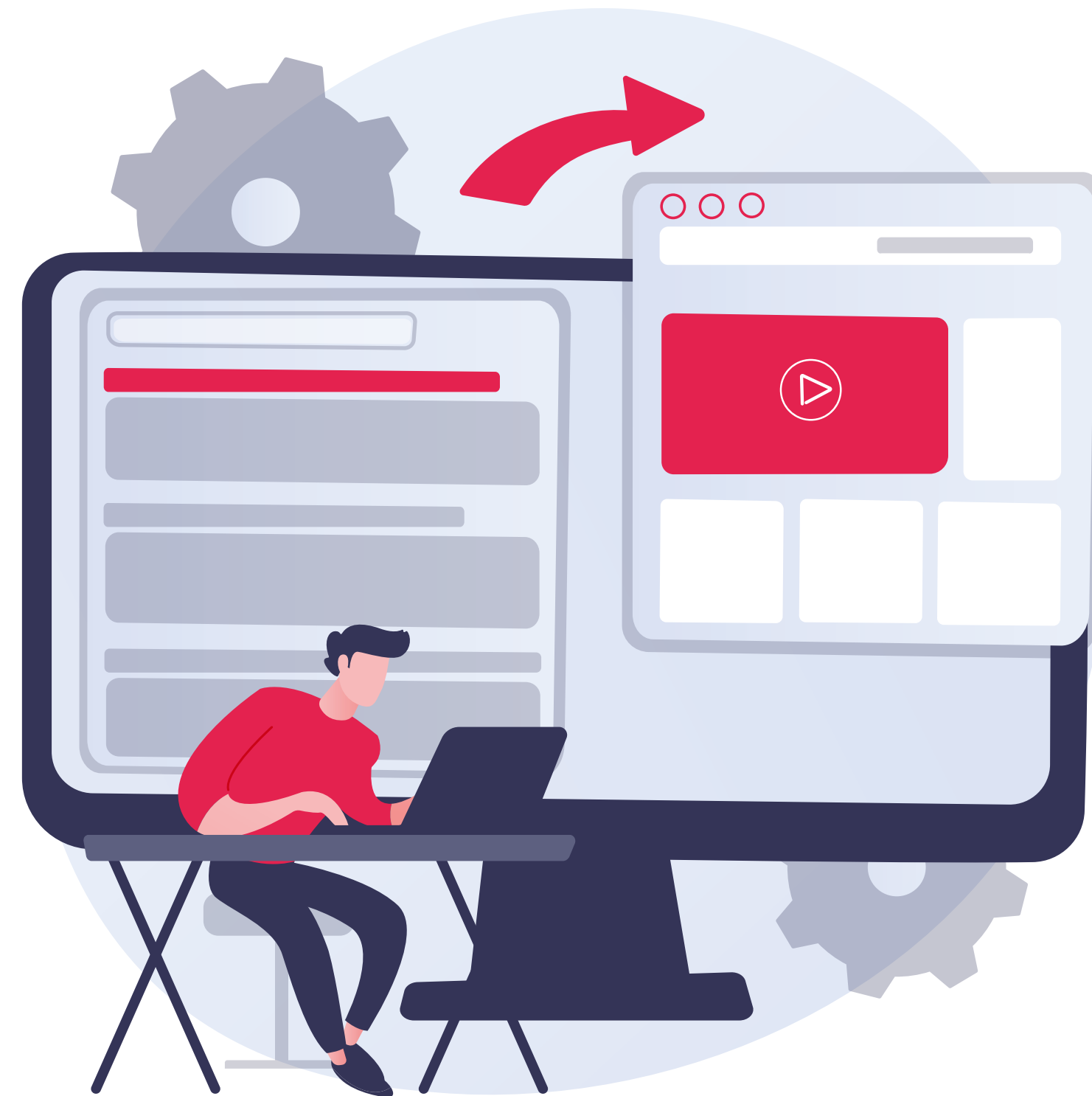
- Rad sa dizajnerskim alatima: Adobe Photoshop, Sketch i Figma ili Xd;
- Iskustvo u radu sa alatima za pravljenje wireframe-ova i mockup-ova: InVision i sl;
- Kreativan pristup u rešavanju dizajnerskih problema;
- Poznavanje principa HTML5 i CSS3.

UI / UX Dizajner

UI / UX Designer

UX dizajn (User Experience - korisničko iskustvo) je disciplina koja određuje interakcijsko iskustvo korisnika sa veb-sajtom, aplikacijom, uređajem ili delom softvera. UX dizajner koristi mešavinu istraživanja korisnika, informacione arhitekture i veština

grafičkog dizajna da bi kreirao najbolji korisnički doživljaj. Kritički razmišlja o ciljevima i namerama korisnika kada koriste proizvod i kako im on može bolje poslužiti kroz dizajn. **UI dizajner** (User Interface - korisnički interfejs) je zadužen za stvaranje grafičkih rešenja, ilustracija i ikonica, odnosno dizajniranje stranica sa kojima korisnik pristupa. Jedan od glavnih zadataka UI dizajnera je da postigne pravi balans između funkcionalnosti i estetike, odnosno da osigura da pored prijatnog izgleda sajt ili aplikacija imaju sve potrebne funkcionalnosti tako da i ga i korisnik koji se prvi put susreće sa interfejsom koristi lako i bez problema.

Opis posla:

- Praćenje navika korisnika i identifikovanje UX/UI problema sa kojima se susreću u korišćenju proizvoda (Google Analytics i drugi alati za web analitiku, različita istraživanja, kvantitativna i uživo);
- Svakodnevna komunikacija sa ključnim stakeholderima kao što su korisnici, product manager, marketing, programeri itd;
- Kreiranje rešenja spram povratnih informacija, metrika korišćenja i rezultata istraživanja;
- Ilustracija dizajn ideja koristeći skice, wirefram-ove i mockup-e;
- Kreiranje funkcionalnih prototipova za testiranje rešenja u alatima kao što su npr. Figma ili Adobe XD;
- Kreiranje dizajn sistema kojim bi se definisale boje, tipografija kao i gotovi UI elementi kao što su: input polja, navigacioni elementi, widget-i itd.

Potrebne veštine i znanja:

- Posedovanje znanja kako sprovedesti istraživanje navika korisnika, kreiranje prototipa na osnovu dobijenih rezultata istraživanja, povratnih informacija i metrika;
- Posedovanje veština ilustrovanja dizajna i ideja koristeći skice, wirefram-ove i mockup-e;
- Kreiranje funkcionalnih prototipova u alatima kao što su Figma ili Adobe XD;
- U zavisnosti od organizacije posla u timovima, nekada je potrebno znanje i iz kodiranja (CSS i HTML);
- Konačno, UI/UX dizajner treba da bude dobar komunikator s obzirom na to da ne samo da će morati da razume kroz šta korisnik prolazi, već i da prenese svoje ideje za dizajn svojim proizvodnim i inženjerskim timovima.

UI / UX Dizajner

UI / UX Designer

Marija Mladenović

UX Dizajner,
Nordeus

Iako sam završila osnovne studije Informatičkih sistema i tehnologija kao i master studije Poslovne inteligencije na Fakultetu organizacionih nauka u Beogradu, mnogo toga sam naučila u kombinaciji sa praktičnim znanjem i vannastavnim aktivnostima. Tokom srednje škole najviše sam se bavila razvojem aplikacija i sajtova, a tokom rada u studentskoj organizaciji upoznala sam se sa konceptom UX-a kroz praktičan rad što me je podstaklo da dodatno istražujem o ovoj oblasti. Danas sam deo tima u Nordeusu koji radi na razvoju nove igre i doprinosim stvaranju korisničkog iskustva za naše buduće igrače. Sve koji žele da se oprobaju u gejming industriji ohrabrujem da igraju igre, ali i da pokušaju da razumeju kako one funkcionišu iz perspektive oblasti kojom žele da se bave, bilo da je u pitanju game design, UX ili UI design, art, i druge.

Korisnička podrška Customer support

Odeljenje za korisničku poršku čine osobe koje se bave primanjem mail ili telefonskih upita od ljudi, potencijalnih kupaca proizvoda ili korisnika usluga kompanije, rešavanje njihovih upita ili preusmeravanje ka osobama koje će rešavati te upite. Njihov posao se sastoji u odgovaranju na pitanja informacionog ili tehničkog tipa, a vezanih za usluge/proizvode/savete koje kompanija nudi ili za prodaju. Druga strana ovog poziva jeste kontaktiranje klijenata i potencijalnih klijenata.

Opis posla:

- Komunikaciju sa korisnicima proizvoda/usluge i pružanje adekvatne pomoći putem telefona ili mejla;
- Rešavanje problema klijenata/korisnika;
- Odgovaranje na žalbe klijenata i pronalaženje najboljih rešenja;
- Kontaktiranje klijenata ili potencijalnih klijenata.

Potrebne veštine i znanja:

- Posedovanje izuzetnih komunikacionih veština, visok nivo elokvencije, što podrazumeva bogat fond reči koje koristi u svom izražavanju;
- Afinitet ka radu s ljudima;
- Ljubaznost, učtivost;
- Dobra organizacija vremena i obaveza;
- Sposobnost za saradnju sa različitim profilima klijenata;
- Veštine pregovaranja i umeće rešavanja problematičnih situacija.

QA tester

QA testeri čine jednu od ključnih karika u lancu kreiranja novog softvera ili igara, jer je njihov zadatak da testiraju program kako bi identifikovali sve moguće probleme i bagove koji su promakli programerima i tako pomognu kompaniji da izbegne situaciju u kojoj bi krenula da prodaje proizvod koji ne radi kako treba. Slobodno možemo reći da je QA tester poput kuvara koji prvi mora da proba svako jelo pre serviranja mušteriji kako bi bio siguran da su svi ukusi savršeni. Glavna uloga QA testera samim tim jeste da u proizvodu koji se testira detektuje sve nedostatke i mane kako bi on bio lak i intuitivan za korišćenje – kao što korisnici očekuju. Njihova uloga zavisi od projekta na kom rade i proizvoda koji je potrebno testirati, pa samim tim često u kompaniji od samog starta na raspolaganju postoji nekoliko interesantnih projekata na kojima novi QA tester može da radi.

Opis posla:

- Testiranje funkcionalnosti;
- Testiranje bezbednosti;
- Testiranje korisničkog iskustva;
- Testiranje performansi;
- Testiranje kompatibilnosti;

Potrebne veštine i znanja:

- Sposobnost kritičkog mišljenja;
- Sposobnost brzog učenja;
- Fleksibilnost;
- Dobre komunikacione veštine;
- Sposobnost rada u timu;
- Poznavanje rada u Test Management alatima;
- Poznavanje rada sa alatima za praćenje defekata;
- Poznavanje alata za automatizaciju.

**Ivica
Rakočević**
Test Developer
Medior, Levi9

Posle završetka studija menadžmenta, radio sam mnoge poslove kojima nisam bio zadovoljan pre svega zbog toga što nisu imali perspektivu na duže staze. Želeo sam da se oprobam u IT industriji, ali nisam znao u kom pravcu da krenem kada mi je na društvenim mrežama „iskočila“ reklama za IT Bootcamp. Nakon nekoliko krugova testiranja i više od 600 prijavljenih kandidata, zajedno sa još 30ak kolega sam prošao kurs Quality Assurance. Bilo je naporno jer sam uporedo radio na starom poslu, ali sam nastavio sa učenjem i mesecima nakon dvomesečnog kursa. Priliku da sve naučeno primenim u praksi dobio sam u kompaniji Levi9 IT, gde radim skoro tri pune godine.

**Slobodan
Popović**
Principal QA
Engineer,
Symphony

Nekoga će možda iznenaditi što neko ko je završio filološku gimnaziju, a zatim studirao Pravni fakultet, danas radi kao Principal QA inženjer - ali evo mene. Ako bih trebao da dam savet ljudima koji žele da promene ili unaprede svoju karijeru, rekao bih - fokusirajte na stvari koje uopšte ne zahtevaju talenat, a koje su veoma poželjne kod svakog poslodavca. Ako se potrudite da uvek budete na vreme i da budete spremni, da se može računati na vašu reč, da pažljivo i sa namerom slušate kada ljudi pokušavaju da vas poduče i da ste spremni da uložite samo malo više truda u svom poslu – ne samo da ćete naći svoje mesto u IT sektoru, već ćete naći svoje mesto gde god odlučite da se usmerite.

Analitičar podataka

Data Analytics

Analitičari podataka su zaduženi za prikupljanje, analizu, interpretaciju i prezentaciju kvantitativnih informacija. Pored prikupljanja i analize podataka, za ovo zanimanje je bitno umeće da se ono što je bitno prepozna, te da se vizuelizuje ili na drugi način predstavi, te da se prezentuje donosiocima odluka kako bi se razumevanje podataka pretvorilo u svrsishodnu akciju. Srodno zanimanje, statističar, kreira i upravlja eksperimentima i istraživanjima, i bavi se inicijanim prikupljanjem podataka. Analitičari obrađuju i analiziraju podatke u datom kontekstu, u potrazi za obrascima koji mogu da pomognu pri donošenju odluke. Njihova uloga je i savetodavne prirode kada su u pitanju zaključci do kojih su došli i pravac delovanja za koji smatraju da treba slediti.

Opis posla:

- Konsultacija i dogovor sa klijentima oko podataka koji će se prikupljati, kako i kad ih treba prikupljati
- Dizajniranje, sprovođenje i analiza istraživanja
- Praćenje procesa istraživanja i izveštavanje nakon formiranja zaključaka
- Kreiranje i sprovođenje prikupljanja podataka za praćenje ključnih procesa
- Projektovanje eksperimenata radi poboljšanja kvaliteta usluga ili proizvoda
- Predviđanje tražnje za proizvodima i uslugama
- Analiziranje podataka radi predviđanja trendova na tržištu rada
- Primena statističkih metodologija u složenim procesima

Potrebne veštine i znanja:

- Dobre komunikacione sposobnosti;
- Analitička sposobnost razmišljanja;
- Posedovanje znanja iz oblasti IT;
- Visokoškolsko obrazovanje prirodno-matematičkog, ekonomskog ili tehničkog smera;
- Razvijene interpersonalne osobine;
- Afinitet ka matematici i „brojkama“ generalno;
- Dobro verbalno i pismeno izražavanje;
- Organizovanost, proaktivnost i samoinicijativnost;

Pravnik

Poslovi **pravnika** u IT industriji variraju, u zavisnosti od delatnosti kompanije u kojoj rade, ali svakako on mora veoma dobro poznavati regulativu počevši od one koja se odnosi na oblast zaštite autorskih prava i intelektualne svojine, što je naročito važno kompanijama i timovima koji razvijaju sopstvene proizvode, pa do one koja reguliše zaštitu podataka o ličnosti, što je naročito važno svim kompanijama koje pružaju usluge i kojima korisnici ostavljaju veliku količinu ličnih podataka. Pravnici se takođe bave donošenjem pravilnika, pravnih akata, statuta, zastupanjem svojih firmi u slučaju spora i kadrovskim poslovima. Diplomirani pravnici rade i kao savetnici, tako da upoznaju svoje klijente s njihovim zakonskim pravima i obvezama i predlažu im odgovarajuće postupke u poslovnim stvarima. Bilo da se bave zastupanjem ili pružanjem saveta, pravnici tumače zakon i primenjuju ga na specifične situacije.

Opis posla:

- Praćenje novih zakona i regulative;
- Upoznavanje donosilaca odluke u kompaniji sa novim propisima i njihovom implementacijom u rad i operacije kompanije;
- Aktivnosti koje se tiču radno-pravnih odnosa;
- Donošenje pravilnika, pravnih akata, statuta;
- Zastupanje, pružanje pravih saveta;
- Tumačenje zakona i podzakonskih akata.

Potrebne veštine i znanja:

- Odgovarajuće obrazovanje u oblasti prava;
- Dobro razvijene sposobnosti logičkog razmišljanja i zaključivanje;
- Fleksibilnost u mišljenju;
- Umeće pregovaranja i primenjivanja teorijskih znanja na specifične životne situacije;
- Staloženost i strpljenje u odnosima s drugima;
- Visoka odgovornost, savesnost u radu i ponašanje u skladu s čvrstim etičkim načelima ;
- Lakoća u izražavanju, veština komunikacije i uverljivost u nastupu.

**Snežana
Đaković**
Legal Officer,
Vega IT

Rad u IT industriji, iz ugla pravnika, opisala bih kao svestran i veoma dinamičan. Kako bi se zadovoljili najviši standardi poslovanja, posvećeni smo izučavanju i primeni pravne regulative iz različitih oblasti. Zbog raznolikosti projekata neretko smo upućeni jedni na druge, pa su česte prilike za razmenu znanja između timova - tehničkih i netehničkih. Ono što je najveća vrednost IT industrije jeste ulaganje u autentičnost i visoku motivisanost pojedinaca, o bilo kom sektoru da je reč. Pre svega važna je osoba i vrednosti koje neguje, a nakon toga na red dolaze kompetencije. Ovakvim pristupom u velikoj meri doprinosi se posvećenosti pojedinaca, a samim tim i efikasnosti tima. Zbog toga IT industrija jeste najpoželjnije radno okruženje i ogledalo na koje bi trebalo da se ugledaju i ostale grane.

**Željka
Kopunović**
Tim lider u
pravnom sektoru,
Infostud grupa

Nakon Pravnog fakulteta u Novom Sadu, karijeru diplomiranog pravnika započela sam pripravničkim stažom u Osnovnom sudu u Subotici. Početkom 2018. godine postajem deo Infostud grupe i za mene se u poslovnom smislu otkriva jedno zaista novo poglavlje. Moram da priznam da u momentu konkurisanja na poziciju pravnika u Infostud grupi nisam imala predstavu koliko specifičnosti nosi radni dan pravnika u IT industriji, ali sam ubrzo shvatila da je u pitanju radna pozicija koja mi izuzetno prija i na kojoj sam videla prostor za puno učenja i ličnog razvoja. Izuzetan je osećaj gledati kako neki biznis raste i razvija se, napreduje u poslovanju, a vi u tome dajete svoj doprinos, te danas mogu da kažem da zaista uživam u svojoj radnoj svakodnevnici :)

Menadžer za opšte poslove

Office manager

Menadžer za opšte poslove je osoba koja koordinira i obavlja kancelarijske poslove. Ovlašćenja i odgovornosti ove pozicije razlikuju se u zavisnosti od veličine i vrste firme u kojoj rade. Njihovi zadaci mogu biti različiti: računovodstvo, ljudski resursi (slanje i primanje ponuda za posao, pregled pristiglih aplikacija za posao) ili ukupna organizacija radnog prostora (zalihe i nameštaj, nadgledanje isporuka i slično). U zavisnosti od strukture kompanije, njihove funkcije se mogu razlikovati. U velikim kompanijama, menadžeri kancelarija često rade sa ostalim menadžerima u cilju pružanja pomoći u pravnim ili računovodstvenim zadacima koje menadžeri ne mogu da izvrše zbog nedostatka vremena ili veština. U manjim kompanijama njihove su dužnosti raznovrsnije i oni obično pomažu svim zaposlenima u kompaniji u administrativnim i organizacionim zadacima, od fakturisanja do postavljanja kancelarijskih prostorija.

Opis posla:

- Pravovremeno prosleđivanje potrebnih informacija nadređenima, saradnicima i/ili klijentima;
- Zakazivanje sastanaka i evidencija njihovog rasporeda, vremena i mesta njihovog održavanja;
- Odgovaranje na direktne ili telefonske upite;
- Dočekivanje i usluživanje klijenata, poslovnih partnera, zaposlenih i dr. koji su došli kod rukovodioca;
- Primanje i slanje dnevne obične i e-mail pošte i vođenje evidencije o tome;
- Pisanje poslovnih dopisa i pisama prema dobijenim uputstvima, popunjavanje različitih formulara, obrazaca i sl.

Potrebne veštine i znanja:

- Savesnost i pedantnost;
- Komunikativnost i ljubaznost;
- Sposobnost vešte verbalne i pisane komunikacije;
- Upornost i strpljivost;
- Preduzimljivost, organizovanost;
- Emocionalna stabilnost i staloženost;
- Promišljenost, poverljivost, odmerenost i diskretnost;
- Posedovanje osnovnog znanja rada na računaru (ali i poznavanje principa rada na faksu, skeneru, fotokopir mašini i sl.);
- Poznavanje daktilografije i poslovne korespondencije.

Menadžer za opšte poslove Office manager

Marija Tomović
Office Manager, Levi9

Počela sam na poziciji recepcionara pre više od 5 godina, a sada radim kao menadžer administrativnog sektora u beogradskoj kancelariji Levi9 IT. Upravo to nekako i najbolje opisuje rad u IT industriji, jer ako imate motivaciju i volju za učenjem, imate i šansu da konstantno napredujete. Volim to što je u IT-ju veliki fokus na razvoju talenata, tako da ima dosta prilika za lični razvoj i razvoj karijere.

Menadžer ljudskih resursa HR Manger

Menadžment ljudskih resursa, predstavlja upravljanje ljudima koji individualno i timski doprinose ostvarenju biznis ciljeva organizacije. HR menadžer je tu da omogući da zaposleni daju svoj puni doprinos, ostvare svoj potencijal i da u kompaniji pravi čovek bude na pravom mestu. Ovaj sektor ima ulogu razvijanja odgovornosti i povećanja produktivnosti i efikasnosti svakog posebnog sektora. Povezuje timove i ljude, ubrzava i olakšava procese.

Opis posla:

- Sprovođenje procesa selekcije i regrutacije;
- Sagledavanje potreba za zapošljavanjem, planiranje zapošljavanja;
- Podrška menadžmentu po pitanjima vođenja ljudi i njihovog razvoja;
- Organizovanje treninga i radionica za edukaciju zaposlenih;
- Definisanje i sprovođenje procesa učenja i razvoja zaposlenih i njihovih karijera;
- Definisanje filozofije, strategije, principa i pravila za nagrađivanje zaposlenih;
- Osmišljavanje, redefinisavanje i realizacija svih odluka u domenu beneficija;
- Upravljanje ljudskim kapitalom (kako pridobiti, razviti, zadržati i nagraditi prave ljude) koji će postići postavljene ciljeve i slediti strategiju preduzeća;
- Kreiranje procesa koji podstiču visoku angažovanost zaposlenih, kao i praćenje učinka;
- Administriranje sve prateće dokumentacije u oblasti radnih odnosa: izrada ugovora o radu, aneksa, prijava i odjava zaposlenih, godišnji odmori i sl.

Potrebne veštine i znanja:

- Veštine komunikacije i sposobnost prilagođavanja različitim tipovima sagovornika;
- Posedovanje ličnog kredibiliteta i integriteta;
- Sposobnost za analizu, tumačenje i objašnjava je statistika i raznih istraživanja;
- Dobre organizacione veštine, prioritizacija zadataka;
- Poželjno je obrazovanje iz oblasti psihologije ili upravljanja ljudskim resursima;
- Dobro poznavanje pravnog okvira u kom se uređuje zapošljavanje.

**Marija
Lazarević**

People Experience
and Support Manager,
Vega IT

Moj karijerni put nije bio planiran, ali je došao zbog toga što sam bila otvorena za promene, odnosno, potpuno novu industriju za mene u tom momentu. Poverenje koje mi je ukazano od samog starta je definitivno bio najveći razlog zbog kojeg sam odlučila da gradim karijeru u ovoj kompaniji, a zatim i da pređem na potpuno novu poziciju koju sam zaslužila svojim zalaganjem. Zadovoljstvo mi je što imam priliku da radim u industriji, okružena genijalcima i ljudima koji nove stvari i tehnologije rado prihvataju, a voljni su da mi većinu njih i objasne. :)

**Igor
Stamenković**

Talent Manager,
Quantox Technology

Svaki početak je težak na svoj način, ali HR departman se malo razlikuje od ostalih, tehničkih pristupa. Dok u programiranju postoji jasno definisana granica šta je funkcionalno, a šta nije, u ljudskim resursima postoji puno različitih pristupa i rešenja čiji rezultati pretežno zavise od konteksta i ljudi. Mlađim stručnjacima bih savetovao da u početku ne prate teoriju ili nekog predstavnika striktno, već da budu asertivni, otvorenog uma, empatični prema kolegama, a da vremenom testiraju šta za njih i radnu sredinu najbolje funkcioniše.

Ivana Janičić

HR Services Manager,
Schneider Electric

Verujem u stav i odnos prema radu, težim profesionalizmu u svakom trenutku, podržavam mentorstvo i razvoj zaposlenih. Vođena potrebnom za stalnim učenjem i ostvarivanjem rezultata, strastvena sam pristalica digitalizacije i unapređenja poslovanja. Za mene, rad u IT-u je kao upravljanje rolerkosterom. Zahteva besprekornu organizaciju, svakodnevno prilagođavanje zahtevima kupaca i veru u promene. Na kraju, svaka vožnja je neprocenljivo iskustvo gde sav trud ima smisla.

Finansijski menadžer

Finansijski menadžer se bavi svim pitanjima vezanim za probleme novca, njegovo stvaranje, ulaganje, trošenje, kao i tokove profita uopšte. Finansijski menadžer mora biti sposoban da upravlja tokovima novca, pronalazi izvore finansiranja, investiranja i mudrog upravljanja, jer od njegovog rada zavisi finansijsko poslovanje i stabilnost firme. Kako bi znali raspodelu novčanih sredstava potrebno je da sastavljaju periodične planove novčanih tokova, kao i izveštaje izvršenih stavki planova. Takođe, vrše i analiziranje izveštaja koje izrađuju mesečno, tromesečno, polugodišnje i/ili godišnje. Na osnovu analize izveštaja mogu predvideti korišćenje u narednom periodu i izrađivati planove. U okviru planiranja, potrebna je izrada plana koji je vezan za prihode i rashode na osnovu kojeg se sastavlja izveštaj na kraju perioda, zatim planovi vezani za otplaćivanje kratkoročnih i dugoročnih obaveza (pozajmica, kredita...), kao i planovi vezani za poreske obaveze.

Opis posla:

- Finansijsko planiranje i predviđanje;
- Upotreba kapitala;
- Savetovanje pri donošenju poslovnih odluka;
- Priprema finansijskih izveštaja;
- Budžetiranje i planiranje;
- Merenje i kontrola rezultata;
- Analiza finansijskih aktivnosti i sprovođenje odgovarajućih aktivnosti na osnovu analize;
- Finansijsko predviđanje;
- Kontrole troškova.

Potrebne veštine i znanja:

- Preciznost u radu;
- Temeljnost;
- Organizovanost;
- Brzo reagovanje;
- Analitičnost;
- Poznavanje naprednih statističkih metoda;
- Izražene sposobnosti za izbegavanje rizika.

**Biljana
Bjeloš Boroš**
Assistant to the
CFO, Vega IT

Na početku mog karijernog puta nisam bila sigurna čime tačno želim da se bavim. Kroz radno iskustvo sam shvatila da volim brojeve i da mi je najzanimljiviji deo posla osmišljavanje procesa radi uspešnog ostvarivanja postavljenih ciljeva. Zato smatram da je rad u sektoru finansija pravi izbor za mene. Rad u IT industriji, baš kao i u ostalim granama zahteva da razumemo prirodu posla kompanije i da našim znanjima i iskustvima, kao i svakodnevnim radom i trudom omogućimo nesmetano funkcionisanje čitavog sistema. Prednosti rada u IT industriji, a naročito u kompaniji za koju radim, je što idemo korak dalje od toga, i direktno utičemo na kreiranje bolje budućnosti učestvovanjem u različitim društveno odgovornim kampanjama.

Đorđe Elez
Finance Manager,
Levi9

Posle više od 10 godina rada u kompaniji iz druge sfere, odlučio sam da pređem u IT kompaniju. Promena je velika, a na moje iznenađenje prevazišla je moja očekivanja. Bavljenje finansijama bi trebalo da je svuda isto, međutim, okruženje je upravo onaj aspekt koji čini da to u IT industriji bude drugačije. Sviđa mi se što je veliki fokus na zaposlenima, jer oni predstavljaju srž kompanije, dat je veliki prostor i puna podrška inicijativima, novim idejama kao i želji za ličnim i profesionalnom razvojem.

**Marko
Crnogorac**
Senior Project
Controller,
Schneider
Electric

Nakon završetka doktorskih studija iz ekonomije na Univerzitetu Vigo u Španiji, našao sam se na raskršću između akademske karijere i one u poslovnom svetu. Odlučio sam se za ovo drugo. Moja trenutna uloga podrazumeva finansijski nadzor i podršku isporuci naših projekata, kao i aktivnostima istraživanja i razvoja. Mislim da je rad u IT-u poseban zato što je to jedan moderan biznis, koji pospešuje inovacije i preduzetnički duh. Traži od svih učesnika da konstantno usavršavaju svoje kvalifikacije, a od kompanija da konstantno unapređuju svoje proizvode i usluge. Mislim da takvo okruženje predstavlja odličnu mogućnost za ostvarivanje velike sinergije između kompanija, zaposlenih, univerziteta i lokalne zajednice, koju možemo usmeriti u to da napredujemo kao društvo.

Zaključak

Na osnovu istraživanja otvorenih pozicija na platformi **HelloWorld**, koja je deo Infostud grupe utvrdili smo da je trenutno 43% od svih otvorenih pozicija u IT kompanijama za ne-tehničke uloge. Od ne-developerskih pozicija najtraženije su: sistem administratorske pozicije koje čine oko 12% ukupnih pozicija i menadžment pozicije koje čine oko 9% ukupnih pozicija. Činjenica da su ne-tehnički poslovi u IT sektoru sve brojniji pokazuje da je prilika za radom u brzorastućem tehnološkom sektoru danas otvorena ne samo za programere, već i za sve za one koji traže posao i imaju odgovarajuće veštine i iskustva, od prodaje, komunikacija i marketinga do analize podataka i upravljanja projektima i razvojem proizvoda.

Sa razvojem i širenjem IT sektora, kompanije i startapi su počeli da otvaraju sve veći broj tradicionalnih pozicija koje možemo pronaći u zapravo svim kompanijama, pa samim tim su i ne-tehnički poslovi za kojima postoji potreba u IT sektoru postali brojniji i raznovrsniji. Informišite se koje su mogućnosti otvorene za vas, pripremite svoj LinkedIn profil i razmislite o izboru poslova koje smo predstavili u ovom vodiču. To su neke od ključnih, uvek „poželjnih“ pozicija koje postoje u mnogim tehnološkim kompanijama i startapima. Mi nismo imali prostora da pokrijemo svaku ne-tehničku poziciju koja postoji u IT industriji, ali možete i sami istražiti šta na primer radi Tech Writer (pisanje tehničke dokumentacije), Social Media Manager (operativno vodi društvene mreže), IT administrator (osnovna IT podrška infrastrukturi firme i zaposlenima) ili Business Analyst (biznis analitičar).

Bez obzira na to da li želite da u IT sektor uđete da biste izgradili karijeru ili ste ambiciozni budući osnivač startapa koji će na poslu upoznati

svoje buduće suosnivače startapa, ovaj vodič će vam pomoći da sagledate sve mogućnosti koje postoje za ljude koji dolaze iz ne-tehničkih oblasti. Ne možemo dovoljno puta naglasiti da iako za mnoge ljude posao u IT kompanijama ili startapima deluje kao nešto mistično i nedostižno, tu zapravo nema nikave magije i nema razloga da oklevate i odlažete traženje posla u IT sektoru. Potrebno je razumeti da je svakoj IT kompaniji, kao i bilo kojoj drugoj, da bi uspešno funkcionisala, pored visoko stručnih ljudi iz IT oblasti, neophodno da u svom timu ima ljude iz najrazličitijih ne-tehničkih oblasti. Takođe, što je veća raznolikost ljudi koji rade u jednoj IT kompaniji ili startapu, to će ovaj poduhvat biti uspešniji zahvaljujući lakšem sagledavanju šire slike, raznovrsnosti iskustava i ideja, a samim tim se povećava mogućnost za uspeh proizvoda, rast kompanije i privlačenje investitora.

Svaki novi posao, novo iskustvo, nova oblast, sve nas to tera da izađemo iz zone komfora, a samim tim i da savladamo nove izazove, da preispitamo sopstvene granice i da rastemo kako lično tako i profesionalno. Možda ne umete da programirate i do sada niste imali kontakta sa IT industrijom, ali mi verujemo da bi vas lično rad u najperspektivnijoj i najbrže rastućoj grani privrede učinio boljim u svom poslu, boljim HR menadžerom, menadžerom proizvoda, projekata ili prodavcem. I ne samo to, mi verujemo da bi vas dugoročno učinio osobom koja je kompetentnija, svestranija i bolje pripremljena za digitalnu budućnost koja dolazi. U najmanju ruku, nadamo se da ste nakon čitanja našeg vodiča razumeli da su znanja i veštine koje već posedujete i te kako potrebne i tražene u IT industriji.

Naslov

Kako do posla u IT sektoru?

Vodič kroz ne-tehnička zanimanja u IT industriji

Godina

2022

Autorka

Ljuba Ivanović

Saradnici na tekstu

**Tadej Kurepa, Bojana Ćirić,
Marija Janjušević, Đurđina Caković**

Dizajn

Tea Terzić

Izdavač

Inicijativa "Digitalna Srbija"

Za izdavača

Nebojša Bjelotomić
direktor projekta Preduzmi ideju

**PREDUZMI
IDEJU**

smisli. pokreni. ostvari.

www.preduzmi.rs

